

Datum
2019-11-25

Tjänsteskrivelse

Vår referens
Per-Erik Ebbeståhl
Ledningsstrateg
Per-Erik.Ebbestahl@malmo.se

Ett idéburet offentligt partnerskap med Judiska församlingen i Malmö STK-2019-1022

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 16 juni 2019 (STK-2019-1022) att ge stadskontoret i uppdrag att i dialog med grundskoleförvaltningen, kulturförvaltningen samt fritidsförvaltningen senast i november, utifrån det som beskrevs i ärendet, återkomma med ett förslag på ett idéburet offentligt partnerskap med Judiska Församlingen Malmö. Stadskontoret fick även i uppdrag att aktualisera programmet för den nationella minoriteten Judar.

Aktualiseringen av programmet sker i brett samråd med judar även utanför församlingen och omfattar även en inventering av stadens olika aktiviteter inom bland annat kultur och utbildningsområdet som riktas till den judiska gruppen. Programmet kommer därför att redovisas i ett särskilt ärende under våren 2020.

I föreliggande ärende redovisas ett förslag på en långsiktig och strukturerad samverkan mellan Judiska Församlingen och Malmö stad med syfte att tillvarata den judiska gruppens rättigheter som en nationell minoritet samt att genom en nära samverkan aktivt arbeta för att stärka stadens arbete mot antisemitism. Den föreslagna samverkansstrukturen innebär att en samverkansöverenskommelse tecknas mellan församlingen och Malmö stad med en styrgrupp med deltagare från den Judiska Församlingen, stadskontoret, grundskoleförvaltningen, gymnasieförvaltningen och kulturförvaltningen. Gruppen leds av stadsdirektörens ledningsstab och får i uppdrag att årligen utarbeta en verksamhetsplan för kommande års samverkansaktiviteter där Judiska Församlingens kompetens ska tillvaratas. Samverkansaktiviteterna ska rymmas inom intentionerna i Malmö stads *"Strategiska utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering i Malmö stad"* STK-2013-368 samt stadens aktualiserade program för den nationella minoriteten Judar.

För 2019 föreslås ett bidrag för investeringar om 2 400 tkr från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar utgå till församlingen för att färdigställa utbildningscentret i synagogan i Malmö. Därefter föreslår stadskontoret att Judiska Församlingen årligen från och med 2020 får ett stöd på 2 300 tkr för att stötta stadens arbete med att synliggöra judisk kultur och identitet och arbetet mot antisemitism. I dessa medel föreslås det nuvarande stödet till visningar av synagogan om 750 tkr per år i enlighet med ärende STK-2018-983 ingå liksom stödet till högtidlighållandet vid förintelsens minnesdag från kulturnämnden. Bidraget föreslås inarbetas i kommunstyrelsens nämndsbudget för 2020, 2021, 2022 och 2023, genom att medel överförs från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till kommunstyrelsens anslag för

stadigvarande medlemsavgifter och bidrag. 2 000 tkr föreslås tilldelas grundskoleförvaltningen för att bedriva ett aktivt arbete mot antisemitism i enlighet med det som anges i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen beviljar Judiska Församlingen Malmö 2 400 tkr från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar 2019 i en riktad satsning med syfte att färdigställa det judiska utbildningscentret. Församlingen prioriterar hur medel används inom anslaget och återredovisar till Malmö stad senast i juni 2021.
2. Kommunstyrelsen beviljar Judiska Församlingen ett årligt bidrag på 2 300 tkr under åren 2020-2023 där det nuvarande stödet till visningar av synagogan om sammanlagt 750 tkr per år i enlighet med ärende STK-2018-983 ingår samt stödet till högtidlighållandet vid förintelsens minnesdag på 50 tkr från kulturnämnden. Församlingen prioriterar hur medel används inom anslaget.
3. Kommunstyrelsen begär att Judiska Församlingen årligen senast i juni 2020, 2021, 2022, 2023 och 2024 lämnar årsredovisning och årsberättelse för Judiska Församlingen för respektive föregående verksamhetsår till stadskontoret. I årsberättelsen ska det framgå vilka verksamheter som prioriterats inom anslaget.
4. Kommunstyrelsen begär att Judiska Församlingen i samband med att årsredovisningen och årsberättelsen för föregående år lämnas till stadskontoret, avropar beviljade medel för respektive år 2020, 2021, 2022 och 2023.
5. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att årligen, under perioden 2019-2023, i samverkan med grundskoleförvaltningen, gymnasieförvaltningen samt kulturförvaltningen följa upp hur medel använts, hur samverkan med Judiska Församlingen har fungerat samt gemensamt planera kommande års samverkansaktiviteter.
6. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att inarbeta bidraget till Judiska Församlingen i kommunstyrelsens nämndsbudget från 2020 genom att medel överförs från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till kommunstyrelsens anslag för stadigvarande medlemsavgifter och bidrag.
7. Kommunstyrelsen beslutar att för perioden 2020-2023 tilldela 2000 tkr från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till grundskoleförvaltningen för att bedriva ett aktivt arbete mot antisemitism i enlighet med det som anges i ärendet. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att inarbeta medlen i kommunstyrelsens nämndsbudget från 2020 genom att medel överförs från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till kommunstyrelsens anslag för stadigvarande medlemsavgifter och bidrag.
8. Kommunstyrelsen godkänner för sin del i ärendet redovisat förslag till samverkansöverenskommelse mellan Malmö stad och Judiska Församlingen.

Beslutsunderlag

- Beslut KSAU 190617 § 419
- Fördjupat samarbete med den judiska minoriteten i Malmö med underskrift
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 191202 Ett idéburet offentligt partnerskap med Judiska församlingen Malmö
- Förslag till samverkansöverenskommelse

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-11-25

Kommunstyrelsen 2019-12-04

Beslutet skickas till

Judiska Församlingen

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Kulturnämnden

Stadskontoret, avdelningen för intern ledning och stöd, enheten ekonomi och utveckling

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde i juni 2014 ”Strategisk utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering i Malmö stad”, STK-2013-568. Kommunstyrelsen har enligt beslutet ansvar för att leda nämndernas arbete enligt utvecklingsplanen då diskriminering underminerar grunderna för det demokratiska samhället.

De internationella konventionerna om mänskliga rättigheter lägger fast förpliktelser för stater och kommuner i förhållande till medborgerliga och politiska rättigheter och sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter. Exempel på de internationella styrdokumenterna inom arbetet mot diskriminering är FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, konventionen om sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter, konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering, Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter med flera.

Utöver detta ger även EU:s fördrag och EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna skydd mot diskriminering. EU har även antagit direktiv inom området. Exempel på sådana är rådets direktiv om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung (2000/43/EG). Rätten att inte diskrimineras är en grundpelare i alla dessa konventioner och direktiv och en genomgående princip rörande alla rättigheter.

Staten och kommunerna är därmed skyldiga att följa de mänskliga rättigheterna genom att:

- respektera rättigheterna – avstå från handlande, beslut och regler som inskränker eller kränker dessa rättigheter
- skydda människor mot att andra aktörer än stat och kommun inskränker eller kränker rättigheterna
- tillgodose och främja rättigheter – se till att det finns samhällssystem som förverkligar rättigheterna

Malmö stad har även genom sitt medlemskap i ECCAR (European Coalition of Cities against Racism) åtagit sig att bedriva ett brett arbete mot rasism på kommunal nivå utifrån ett tiopunktsprogram. Strategisk utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering reflekterar till stor

del detta åtagande.

Den svenska diskrimineringslagen trädde i kraft den 1 januari 2009 och har till syfte att motverka diskriminering och främja människors lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lagen pekar ut sju olika diskrimineringsgrunder där diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning är aktuella i ärendet.

Diskrimineringsgrunden etnicitet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen en individs nationella och etniska ursprung. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter och kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering. Etnisk tillhörighet är en social konstruktion som definieras av individen och bygga på vars och ens egen identifikation. Det finns många fördomar och schablonföreställningar om etnicitet och en person kan tillskrivas egenskaper och åsikter som den inte alls känner igen sig i bara på grund av sin etniska eller nationella bakgrund. Gällande styrdokument inom området är utöver diskrimineringslagen även den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering (CERD). För nationella minoriteter gäller även särslagstiftning till skydd för språk och kulturella rättigheter.

Rasism och antisemitism är omvittnade samhällsproblem i såväl Malmö och Sverige som i hela Europa. Främlingsfientlighet, rasism och hatbrott innebär brott mot de grundläggande mänskliga rättigheterna. Bekämpandet av sådana yttringar är en nödvändig del i arbetet för att främja alla människors lika rättigheter och möjligheter. Till kommunens främsta uppgifter hör att med förebyggande insatser bekämpa rasism, främlingsfientlighet och antisemitism samt att vidta åtgärder som främjar malmöbornas upplevelse av trygghet.

Diskrimineringsgrunden religion eller annan trosuppfattning

I Sverige råder religionsfrihet enligt grundlagen. Diskrimineringslagens skydd mot diskriminering gäller alla som har en religion eller annan trosuppfattning. Hatbrott mot personer på grund av deras religion är inte ovanligt. Antalet anmälningar av brott med antisemitiska förtecken har ökat och Malmö stad har ett stort ansvar för att malmöbor ska kunna känna sig trygga oavsett vilken religion eller trosuppfattning de har.

Stöd och samverkan med föreningslivet

Kommunen ska främja likvärdiga förutsättningar för delaktighet i samhället. I linje med detta ska kommunen identifiera vilka hinder som finns för människors lika rättigheter så att dessa kan åtgärdas. Staden som helhet gynnas av ett öppet klimat där malmöborna känner sig sedda och respekterade och är delaktiga i de demokratiska processerna. I arbetet för delaktighet är Malmö stad beroende av ett nära och konstruktivt samarbete med civilsamhället. Strategisk utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering i Malmö stad togs fram i dialog med föreningslivet i Malmö.

I planen fastställs att allas lika värde är demokratins grundval. Malmö stad ska vara en öppen och inkluderande stad där lika rättigheter och möjligheter för alla människor är den rådande normen.

Mål i planen är att:

- det ska finnas en aktiv samverkan med civilsamhälle, föreningar och organisationer samt

enskilda individer i stadens utvecklingsarbete inom området för mänskliga rättigheter och antidiskriminering

- en etablerad samverkan med organisationer som representerar grupper som är särskilt utsatta för rasism och hatbrott ska finnas
- genomföra brukarundersökningar eller andra enkätundersökningar som mäter upplevd diskriminering
- stödja personal och elever i skolan och förskolan i deras engagemang kring mänskliga rättigheter och antirasism
- arbeta för en skola fri från rasism
- medverka i eller samarbeta med nätverk som arbetar konfliktförebyggande och med interkulturell dialog inom civilsamhället
- stödja och samarbetar med organisationer som representerar grupper som är särskilt utsatta för rasism och hatbrott

Ärendet

Sedan år 2000 är Sverige ansluten till Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Genom denna anslutning erkändes judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar som nationella minoriteter och jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli som minoritetsspråk. Att se till att minoritetsrättigheterna efterlevs är en del av Sveriges arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna. De nationella minoriteternas särskilda rättigheter gäller språk och kultur och regleras i språklagen (2009:600) och i lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Malmö stad verkar därför för att i enlighet med lagstiftningen skydda och främja de nationella minoriteternas rättigheter, kulturarv och språk. Staden ska också bidra till att de nationella minoriteterna får möjligheter till inflytande i frågor och beslut som berör dem.

Malmö stads Program för den nationella minoriteten Judar, som har som mål att tillvarata den nationella minoritetens rättigheter, beskriver den nuvarande inriktningen på arbetet att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning och tydliggör Malmö stads inriktningar kring dessa frågor. Kommunledningen har även i dialog med Judiska Församlingen de senaste åren haft ett särskilt fokus på att förbättra situationen för Malmöbor med judisk identitet med tanke på deras utsatthet. Detta samarbete vill kommunledningen bredda, fördjupa och vidareutveckla i ett idéburet offentligt partnerskap med församlingen och gav därför stadskontoret i uppdrag (STK-2019-919) i juni 2019 dels att återkomma med ett förslag på ett sådant partnerskap mellan Judiska Församlingen och Malmö stad, dels att i dialog med Judiska Församlingen uppdatera ”Program för den nationella minoriteten Judar”. I föreliggande ärende redovisas den första delen i uppdraget. Det aktualiserade programmet måste även samrådas med övriga judiska Malmöbor. Programmet kommer att redovisas för beslut under det första kvartalet 2020.

Regler och riktlinjer för Malmö stads stöd till föreningar och organisationer

I enlighet till de regler och riktlinjer¹ som ligger till stöd för bedömning vid bidragsgivning och verksamhetsstöd ska den nämnd som har den bästa kunskapen om den sökandes verksamhet ansvara för stöden. Trots att det aktuella ärendet inte rör sig om finansiering av en bidragsansökan bör dock grunderna i regelverket beaktas. Den samverkan med Judiska

¹ Regler och riktlinjer antagna av KF 1992-10-29, §189, bih 141.

Församlingen som Malmö stad ser ett behov av berör flera nämnders verksamhetsområden. En samverkan mellan stadskontoret, grundskoleförvaltningen, gymnasieförvaltningen samt kulturförvaltningen kan ge en tyngd till handläggning, dialog och uppföljning av samverkan. Stadskontoret har i pågående arbete fört en dialog med tjänstepersoner vid berörda förvaltningar och en arbetsgrupp har bildats med uppgift att föra en samlad dialog med Judiska Församlingen kring hur en samverkan kan utformas och inom vilka områden samverkan kan ge mest effekt.

Samtal med Judiska Församlingen

I samtal med Judiska Församlingen framkommer att deras ambition är att vara ett komplement och ett stöd till bland annat Malmö stads arbete mot antisemitism och då fram för allt i arbetet med barn, ungdomar och unga vuxna. Församlingen berättar att de i dag har utbyte med tjänstepersoner i staden mer baserat på enskilda frågor än på en samlad strategi eller gemensamt definierade behov. Vad gäller eventuell kommande samverkan ser församlingen inget självändamål i att organisera samverkan i form av en IoP (idéburet offentligt partnerskap) då detta innebär en relativt stor administrativ börda för församlingen. Församlingen menar att det är av större vikt att hitta en samverkansform som är långsiktig och hållbar samt där det finns möjligheter att mäta eller utvärdera att man når de önskade effekterna med samarbetet. Församlingen har också den tydliga ambitionen att samarbetet bör röra sig om konkreta aktiviteter där församlingens kompetens kan komma till användning för Malmö stad och stadens olika verksamheter.

Styrdokument

Föreliggande uppdrag från kommunstyrelsen har beretts tillsammans med tjänstepersoner från fritidsförvaltningen, grundskoleförvaltningen, kulturförvaltningen samt stadskontoret. *Regler och riktlinjer för Malmö stads stöd till föreningar och organisationer, Malmöandan* och arbetet med aktualiseringen av *Program för den nationella minoriteten Judar*, har legat till grund för resonemang inför förslag till beslut.

Malmöandan

Fem prioriterade områden har tagits fram i dialog mellan Malmö stad och idéburen sektor. Syftet är att förenkla och förbättra samverkan för att stärka Malmöbornas förutsättningar för välbefinnande, hälsa och ett meningsfullt liv. Till grund för Malmöandan ligger kunskaper från Malmökommissionens arbete. En utökad samverkan mellan Malmö stad och Judiska Församlingen arbetar mot fyra av dessa områden, det vill säga:

- ungas hälsa och livsstil
- jämlik fritid och kultur
- stadsliv, allmänna platser och lokaler, samt
- delaktighet, trygghet, demokrati

Nationella minoriteter

Malmö stad arbetar aktivt för att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter. Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) innebär stärkt skydd för de nationella minoriteternas språk och kultur. Lagen medför en förstärkning av de nationella minoriteternas språk, en utökning av de nationella minoriteternas möjlighet till inflytande samt ett förtydligande av myndigheternas ansvar.

Att se till att minoritetsrättigheterna efterlevs är en del av Sveriges arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna. Lagstiftningen påvisar att de nationella minoriteterna och minoritetsspråken har en särställning i det svenska samhället och deras kulturer är en del av Sveriges gemensamma kulturarv. Minoritetspolitikens mål är sammantaget att skydda de nationella minoriteterna, stärka deras möjlighet till inflytande och stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Enligt lagstiftningen är judar en nationell minoritet och jiddisch ett nationellt minoritetsspråk.

Det är upp till varje enskild individ att själv avgöra om den tillhör någon eller några av de nationella minoriteterna utifrån den så kallade självindentifikationsprincipen. De allmänna bestämmelserna i lagen gäller i alla kommuner i Sverige och för samtliga nationella minoriteter. För Malmö stad innebär detta att staden har en skyldighet att informera om de nationella minoriteternas rättigheter, vilket innebär att kommunen har skyldighet att vara tydlig med vad lagstiftningen säger i förhållande till specifika ärenden.

Malmö stad ska också främja och skydda de nationella minoritetsspråken och kulturerna. Kommunen har ansvar att såväl skydda som främja de nationella minoritetsspråken, framför allt genom synliggörande av dessa språk. Kommunen har även till uppgift att främja möjligheterna för de nationella minoriteterna att bibehålla och utveckla sin kultur. I fokus står främjandet av utvecklingen av barns kulturella identitet, särskilt i fråga om barns användning av det egna minoritetsspråket.

Malmö stad ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande och delaktighet. Kommunen ska så långt som det är möjligt arbeta för att skapa möjligheter till samråd för de nationella minoriteterna i frågor som berör dem. Med samråd menas en strukturerad dialog mellan kommunen och de nationella minoriteterna med avsikt att beakta de nationella minoriteternas synpunkter och behov i kommunens beslutsfattande. Malmö stad ska som del av det finska förvaltningsområdet ge service på finska i kontakter med staden samt samiska och meänkieli om det finns personal som behärskar språket. Malmö stad ska även i övrigt sträva efter att bemöta de enskilda på nationellt minoritetsspråk.

I samråd med representanterna från de nationella minoriteterna har Malmö stad tagit fram Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter (STK-2013-1182). Syftet är att säkerställa att Malmö stad lever upp till den särskilda lagstiftning som fastställer de nationella minoriteternas rättigheter.

I enlighet med policyn tog Malmö stad 2016 i samråd med de nationella minoriteterna samer, tornedalingar, judar och sverigefinnar fram program för respektive nationell minoritet. För den nationella minoriteten romer togs en handlingsplan fram. Målet med programmen är att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning samt att tydliggöra Malmö stads riktningar kring dessa frågor. Det nuvarande programmet stämmer väl överens med kommunfullmäktigemål 4 som beskriver att ambitionen för Malmö är att vara en öppen, jämställd och inkluderande stad, fri från diskriminering, där alla ges lika rättigheter och möjligheter och där mångfalden är en tillgång. Programmet är långsiktigt och av övergripande karaktär och beskriver inriktningar för Malmö stads fortsatta arbete.

I det nuvarande programmet har följande övergripande inriktningar fastställts:

1. Den judiska minoriteten bör när det behövs på ett lämpligt sätt informeras om sina

rättigheter enligt lagen.

2. Malmöbors medvetenhet om den judiska minoriteten och dess rättigheter enligt lagen ska höjas.
3. Kommunanställdas medvetenhet om den judiska minoriteten och dess rättigheter enligt lagen ska höjas.
4. Möjligheter för den judiska minoriteten att behålla och utveckla sin kultur i Sverige ska främjas.
5. Barn och ungas möjligheter till utveckling av kulturell identitet ska beaktas.

I uppdraget från kommunstyrelsen ingår även att uppdatera det nuvarande programmet för den nationella minoriteten; judar. Det är därför viktigt att den samverkansstruktur som föreslås med den Judiska Församlingen kan understödja arbetet inom lagstiftningen kring nationella minoriteter. Det arbetet behöver dock bedrivas i en större bredd än bara i relationen med församlingen då en dialog med judiska företrädare indikerar att det uppskattningsvis finns mellan 1200 till 1500 judar i Malmö och av dessa är cirka 380 vuxna medlemmar i den Judiska Församlingen.

Pågående aktiviteter

Malmö stad har det de senaste åren haft ett särskilt fokus på att förbättra situationen för Malmöbor med judisk identitet utifrån deras utsatthet. Bland annat har staden stöttat församlingens arbete med drift och utveckling av det judiska informationscentret i Malmö (STK-2018-983) med 750 tkr årligen med ett nu gällande beslut för perioden 2019-2022. Ett tidigare stöd för visning av synagogan har inarbetats i det beslutet. Staden har även inrättat en referensgrupp för grupper som är utsatta för hatbrott. Regelbundna träffar sker mellan församlingens säkerhetsansvariga, Malmö stad och polisen, och stöd har lämnats till föreläsningsarbete med judiska och muslimska företrädare inom projektet Amanah.

Inom kulturområdet har en rad aktiviteter genomförts där kulturförvaltningen under lång tid har arbetat tillsammans med den judiska minoriteten för att belysa dess historia, kultur och stärka dess kulturella rättigheter. Staden arbetar även med frågor rörande antisemitism och rasism inom stadens olika utbildningsverksamheter, förenings- och kultursamverkan samt säkerhet- och trygghet, frågor som troligen kommer att beröras i samråden kring aktualiseringen av programmet för den nationella minoriteten.

Sammantagen bedömning och förslag till beslut

Kommunstyrelsens uppdrag till stadskontoret är tudelat, men med två delar som är starkt beroende av varandra. I stadens arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter är den Judiska Församlingen en viktig part för den judiska gruppen. Församlingen är också en viktig part i stadens arbete mot antisemitism. Inom båda dessa områden finns det även andra organisationer och strukturer som Malmö stad bör samverka med för att fullt ut uppfylla lagstiftningens mål och intentioner. Det är därför viktigt att arbetet med att aktualisera programmet för den nationella minoriteten Judar, och inriktningen på ett fördjupat samarbete mellan den Judiska Församlingen och Malmö stad, koordineras för att förstärka respektive del till en samlad helhet.

I de inriktningar kring stadens arbete mot diskriminering och rasism som tidigare beslutats i kommunfullmäktige lyfts bland annat dels vikten av att arbeta med föreningslivet och dels vikten av att stötta grupper som utsätts för rasism, hatbrott och diskriminering.

Samarbetet med Judiska Församlingen bör baseras på en gemensam problem- och målbeskrivning där församlingens kompetens tas till vara på ett optimalt sätt inom den kommunala organisationen. En sådan problem- och målbeskrivning bör därför arbetas fram i samverkan mellan församlingen och ett antal berörda förvaltningar. Samverkansdialogen bör även resultera i konkreta, mätbara, mål och aktiviteter för samarbetet. Dialogen bör även vara dynamisk med förmåga att hantera såväl direkta åtgärder som mer övergripande, långsiktiga inriktningar. Stadskontoret föreslår därför att en styrgrupp för samverkan etableras med deltagare från Judiska Församlingen, stadskontoret, grundskoleförvaltningen, gymnasieförvaltningen och kulturförvaltningen.

Gruppen föreslås under de inledande åren ledas av stadsdirektörens ledningsstab och får i uppdrag att årligen utarbeta en verksamhetsplan för kommande års samverkansaktiviteter där Judiska Församlingens kompetens ska tillvaratas. Samverkansaktiviteterna ska rymmas inom intentionerna i Malmö stads *"Strategiska utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering i Malmö stad"* STK-2013-368 samt stadens aktualiserad program för den nationella minoriteten Judar.

Inför 2020 har följande huvudpunkter identifierats i dialog med församlingen och förvaltningarna för ett fördjupat samarbete:

1. Färdigställande av det judiska utbildningscentret. Ett fullt utvecklat center kan användas av Malmö stads utbildningsverksamheter för att lyfta frågor kring judendom och arbetet mot antisemitism på ett levande och konkret sätt, särskilt bland barn, ungdomar och unga vuxna. Malmö stad kan stötta ett sådant center ekonomiskt med initiala investeringskostnader, men även med kompetens kring utställnings- och pedagogisk verksamhet. Ett sådant center kan också fungera som stöd till de kulturarrangemang som genomförs och ansluter till det judiska kulturarvet och idétraditionen. Namnet på centret är för närvarande ett arbetsnamn. Vid etableringen av ett center skall särskilt säkerhetsfrågor beaktas utifrån den hotbild som finns mot den judiska gruppen.
2. Arbete med att motverka antisemitism bland barn och unga. Flera delar inom Malmö stads utbildningsorganisationer arbetar idag aktivt mot rasism och antidiskriminering. En inventering pågår av pågående åtgärder med ambitionen att komma med nya initiativ som kan stärka stadens arbete. Malmö stads ambition är att samtliga stadens skolor, såväl med kommunal huvudman som övriga, ska nås av arbetet mot antisemitism. Ett stärkt arbete mot antisemitism bör omfatta såväl personal som elever. En modell för att följa upp insatsernas effekter på attityder och värderingar bör införas. Möjligheten att utveckla och återinföra projektet *Minnenas arv* bör studeras. Det arbete som svenska kommittén mot antisemitism bedriver på ett antal skolor i Malmö idag med besök på förintelseläger, bör studeras och utvärderas med avseende på möjligheten att genomföra projektet i en bredare skala. För att säkerställa att grundskolorna kan bedriva ett aktivt arbete mot antisemitism bör särskilda medel tillföras verksamheten.
3. Arbetssätt för att motverka antidemokratiska yttringar och antisemitism bland vuxna behöver utvecklas, med utgångspunkt i aktuell forskning. Det är av vikt att arbetet kopplas till de insatser som bedrivs i staden för att motverka våldsbejakande extremism.

Projektet Amanah, som bidrar till dialog mellan judiska och muslimska religiösa företrädare, bör även tas tillvara för att nå viktiga målgrupper.

4. Stöd till externa initiativ. Antisemitism diskuteras idag på en global arena där Malmö ofta lyfts fram som ett negativt exempel. Det är därför viktigt att gemensamt lyfta fram det arbete som bedrivs i staden och då särskilt av andra aktörer för att i största möjliga mån stötta och bekräfta dessa initiativ och på så sätt stärka det samlade arbetet för judisk identitet. Exempel på sådant initiativ som Malmö stad och Judiska Församlingen gemensamt kan stötta med kompetens och resurser är *Malmömötet till minne av Förintelsen* i oktober 2020 och Malmö stadsteaters planerade förställning om ögonvittnesskildringar från Förintelsen.

Utöver dessa har ett antal punkter diskuteras som mer faller in under det bredare arbetet med frågor kopplade till den nationella minoriteten judar. Viktiga exempel här som bör beaktas i det fortsatta arbetet med att aktualisera programmet är behovet av tydliga mål och attitydundersökningar för att möjliggöra en utvärdering av genomförda insatser och satsningar.

I uppdraget från kommunstyrelsen specificeras att samverkan ska bedrivas i form av ett så kallat idéburet offentligt partnerskap (IoP). Stadskontoret har under beredningen av ärendet haft en dialog med ett antal aktörer med erfarenhet av IoP, förtroendevalda och Judiska Församlingen. IoP är en tydlig definierad samverkansform som används i allt mindre grad då den ställer höga krav på administration hos parten som finns i den idéburna sektorn, en hög grad av transparens in i den idéburna organisationens verksamhet samt har outredda frågeställningar kopplade till upphandlingsjuridik. I Malmö stads organisationsstruktur har man även eftersträvat att det är verksamhetsansvariga förvaltningar som ska ansvar för en IoP från Malmö stads sida vilket är svårt med den behovsbild som är beskriven ovan. Stadskontoret föreslår därför efter dialog med den Judiska Församlingen Malmö att en samverkansöverenskommelse istället för en IoP, inrättas mellan Malmö stad och Judiska Församlingen med den inriktning som beskrivs i ärendet.

För att genomföra ett samarbete i den riktning som beskrivs i ärendet bör Malmö stad lämna ett verksamhetsstöd till Judiska Församlingen för att säkerställa att Malmö stad på ett strukturerat och långsiktigt sätt kan samarbeta och ta del av församlingens kompetens och nätverk för arbetet mot antisemitism. Stadskontoret föreslår därför att det för 2019 ska utgå ett bidrag om 2 400 tkr från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till församlingen för att färdigställa det judiska utbildningscentret i Malmö synagoga. Därefter föreslår stadskontoret att Judiska Församlingen årligen från och med 2020 får ett stöd på 2 300 tkr för att stötta stadens arbete med att synliggöra judisk kultur och identitet och arbetet mot antisemitism. I dessa medel föreslås det nuvarande stödet till informationscentret, dels visningar av synagogan om sammanlagt 750 tkr per år i enlighet med ärende STK-2018-983, *Ansökan om drift och utveckling av det Judiska informationscentret i Malmö*, ingå. Bidraget föreslås inarbetas i kommunstyrelsens nämndsbudget för 2020, 2021, 2022 och 2023, genom att medel överförs från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till kommunstyrelsens anslag för stadigvarande medlemsavgifter och bidrag. Stadskontoret föreslår också att Judiska Församlingen senast juni 2021 åiterrapporterar till kommunstyrelsen i form av en årsberättelse och ekonomisk årsredovisning hur beviljade medel har använts. Om redovisningen inte godkänns kan hela summan eller delar av bidraget återkrävas. I samband med årlig åiterrapportering ska avrop av beviljade medel för 2020, 2021, 2022 och 2023 ske.

För att grundskolorna ska kunna möta upp det intensifierade arbetet mot antisemitism i gruppen

barn och unga föreslås även att grundskoleförvaltningen tilldelas 2 000 tkr under åren 2020-2023 från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar för att bedriva ett aktivt arbete mot antisemitism i enlighet med det som anges i ärendet.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör